

בכורות דף ג' עמוד א תלמוד בבל' המבוואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני)

ובפסוקים אלו הוקש דין בהמותו לין בניו, למלה, מה 'בניך' – מוצאות פדין הבן האמורה בפסק, אין היא אמורה בבל'ות ובפתחנה, אלא בגין הנולד לה אף 'צאנך ובקך' האמור בפסק זה איןו בבל'ות ובפתחנה – בבחמות שנקה או ניתנו לו במתנה, שאינו בבל'ות במעטה בהמה.

תמהה הגمراה: כיוצר ניתן לומר שפסק זה ממעט בחמות מסוימות מעשר, והרי **היא בכבור בתרב** – פסק זה עוסק בבכור, ולא במעטה בהמה. מורתצת הגمراה: **אמר קרא** – נאמר בפסק הד' בין העשה, ומושמע שהאדם הוא היוצר את הקודשה, ואם אין עניין בבל'ות לבבור – אם אין אפשרות לפרש את הפסק לעניין בכור, **דלא איתיה** – שאכן קידושתו שייכת בעשייה, **רבךם קדוש** – שכן משעה שלול' הזאורש מאלי, **תגעו עניין למעטך בטהרה** – יש לדרש את הפסק לעניין מעשר בהמה, ויש למלמד מהפסק שאין חיבור מעשר בהמה.

אלא בבחמות שנולדו אצל, ולא בבחמות שנקה או קבל במתנה. מקשת הגمراה: אמנים אי אפשר לפרש את הלשון 'בן העשה' לגביו בכור, אך מניין שהכוונה רואקה למעטה בהמה, **ואימא** – שמא כאמור, אם אין עניין לבבור **תגעו עניין לחתאת ואילאשם**, שאף בהם יש עשייה, שהרי עליו להקדישם, למלמד שהחומר בקרבנות אל יכול להביאם רק מבחמות שנולדו אצל, ולא מבגדות שנקה או קבל מארחים, בדומה **'לבניך'** האמורים בפסק, שנולדו אצל.

מורתצת הגمراה: כיוון שהקשה התרה את דין בהמותו לדין בניו, הרי שהדין שנלמד משורך וצאנך הוא **דומיא דבניך** – דומה לפדין הבן המזוכר בפסק, שאליו עשו השה היישר, שאף בהלמוד מכך, מה פדין **בגך** והוא דבר **שאינו בא על חטא, אף צאנך ושורך** המזוכרים בפסק, הינו בדבר **שאינו בא על חטא**, ולכן לא העמידו את הפסק בחטאות ואשומותיהם באים על חטא. אלא לעניין מעשר בהמה.

מקשת הגمراה: אף שיש הכרח להעמיד את הפסק בדבר שאינו בא על חטא, עדין אין הכרח להעמידו במעטה בהמה, **ואימא** – שמא כאמור, אם אין הפסק עניין לבבור **תגעו עניין לעזילה ולשלטם**, שאינם באים על חטא, ובא הפסק למד שאין להביאם מבחמות קניות או שניתנו במתנה, אלא רק מבחמות שנולדו אצל האדם עצמו. מורתצת הגمراה: אף לעניין ומה שנאמר **'שורך צאנך'** הוא **דומיא דבניך**, מה **בגך** והוא דבר **שאינו בא בגד וגרבה**, אלא הוא הווה לפרטתו, אף **'צאנך ושורך'** ר' הדינו קרבע שאינו בא בנדר ונדרבה, ולכן לא העמידו בוולה ושלמים הבאים בנדר ונדרבה, אלא במעטה בהמה, שהוא חובה.

משיבת הגמווא וักษת: **ואימא**, אם אין עניין לבבור **תגעו עניין לעזילה ראייה**, שחייב כל אדם להזכיר עולה בבאו להיראות בית המקדש בשלשת הרגלים, והוא קרבע עולה בא בנדר ונדרבה ואינו בא על חטא, ונלמד מודיקש זה שאין להזכיר אלא מבחמות שנולדו אצל. מורתצת הגمراה: קרבע קרבן והפיקר הקונה **בגך** הוא **דומיא דבניך**, מה **בגך** והוא דבר **שאינו קביע לו זמן שבו קידושין**, אלא מדי בשנולד הוא קדוש, אף **'שורך וצאנך'** והוא דבר **שאינו קביע לו זמן**, כגון מערש בהמה, שנן דתורה יכול להפרישו מתי שרצעה, ולא בעולת ראייה שקבע לה זמן להביאה בשלשות הרגלים בלבד.

אחרי שהסבירה הגמווא שהפסק עוסק במעטה בהמה, וממעט לקוח וניתן במתנה, מקשת הגמווא שמא נמעט מפסק זה אוון נוטף. מקשת הגמווא: **אי** – אם אין מוקשים מעשר בהמה לבבור אדם, למד שבחמות קנייה אינה חייבות במעטה, אם כן נלמד מודיקש וזה דין נוטף, מה **'בניך'** **איו שיר בבל'ות בבל'**, ואף לא בהיותם עבריינים, אף **'שורך וצאנך'** והינו מעשר בהמה, **איו נהוג בבל'ות בבל'**, ואף באופן שניקנו בחמות אלו בשון עזרקים, פטורות ממעטה בהמה, ואם כן, **אלמה** – מודע **רבי אפי שקר אמר רב רבי יוחנן**, לך – קנה **עשרה עופרין** של בחמותם ממשום **'אתנן'**, והא **איפסל ליה**, והריchor ב'לוקה' – והרי הוא פטול למעשר ממשום שהוא **לקוח**, והרי chor וקנאו יהוזונה. מורתצת הגמווא: **אישתמיותה** – נשכח מאותו חכם בעת שהקשה קושיא זו, **הא דאמר רב אפי אמן**, בול'ם **גבנסין** **לידר להתעשר**, וממי לא שזכור בשכר **אתנן** זונה.

מורתצת הגמווא: **אמר רבא**, **אמר קרא** – נאמר בפסק זה שנדרש למעשר בהמה **'בן תעשה'**, ומושמע, **בשעת עשייה** – בשעה שדים ראוים להתעשר, ועל זמן זה **מיעת החותוב** שללא היה קנוים מארחים, אבל אם קנאם כשהם עדין עזוברים, לא התמעטו, כיון שהר' אמר

59 המשנה מפרש את האופנים שעלייהם שנינו ברישא את החלוק
 60 בדרינים: האופן שעליו אמרה המשנה ש'חיבים' במשמעותו ופטורים מן
 61 הקבלון, והואו **מחלוקת הפתות** – שנפלו להם ב黑马ות
 62 בירושה, ועדין לא חלקו בהם, שאינם נחשבים כשותפים אלא
 63 הנכיסים נחשבים כשייכים לשלות אביהם, ולבן הם **תַּיִבֵּן** במשמעותו
 64 בהמה, כמו שאביהם היה חביב בקר, ופטורים ממשמעות קבלון, כי
 65 הנכיסים החשבים כאילו הם עדין בראשות אביהם, ואילו אביהם היה
 66 נתן מחיצת השקל על שני בניו, אין חייב להוציא קבלון שני. **ואמ**
 67 לאו – אם חלקו בנכיסים, ולא חורו והשתתפו בהם, **פטוריין** ממשמעות
 68 בהמה באוטם ב黑马ות עצם שחלקו בהם, כיון שהם נחשבים
 69 בליךות, שכאל אחד נחשב כמו שקנה אותה חלקו מאיו.
 70 ממשיכה המשנה ומבראות את האופן של הדין השני אבל אם **חלקו**
 71 האחים בירושה אביהם, ואחר כך **חוירו** ונטהפטו, באופן זה דינם
 72 בשותפים גמורים, ועל אופן זה אמרו שהם **תַּיִבֵּן** **בקלבון** שני.
 73 ופטוריין **מעשך** ב黑马ה מכל הולדות שיוולדו להם בשותפות.

74 מקשה הגמורא: מודוע באמת עוסקת הבריתא בזונה נכricht, ומஹות
 75 בזונה מודע לומר דין זה באופן שחזר וכנה ממנה את הבריתא
 76 בין היוצרה לומר דין וזה בזונה ישראליות, **ותיישרה** אידי – והוא
 77 תחיה במשמעותו, שהרי כיון שקיבלוו בעודו עובה, מתרצת
 78 ולוקמה – היה להרityא לדעמידר דין וזה בזונה ישראליות, **ותיישרה**
 79 אידי – והוא תחיה במשמעותו של הומה זו, שכן במשמעות פסל של
 80 'אתנן': **כא משמע** **לן** – באה הבריתא להשמעינו, שرك באטן
 81 הגמורא: **הבא עליה** – השאות היזרכנו לומר שהטעם שהוא מחייב
 82 שנין לגיה היזרכנו לומר שהטעם שהוא מחייב הוא פסל
 83 שלגביו מעשר לא פסל ההוראה את האantan, אבל למבהה הוא פסל
 84 אולם אתנן **דזונה ישראליות**, לא **הוי אתנן** כלל, ומזהו אפילו
 85 להקרבה על גבי מוחה.

86 מוסיפה הגמורא: וביאור הבריתא הוא **בראיין**, ראמר אפיי, זונה
 87 גברית, **האננה אסור** להקרבה, ובזונ **הבא עליה** אין זוכה ממשום
 88 לא **יחלול ורעד** ויקרא לא טו) שהוא הלאו שאסור על הכהנים
 89 לשאת זונה, אבל זונה ישראליות, **אתנן מותר** להקרבה, **ובתו**
 90 **הבא עליה** לזכה ממשום לא **יחלול ורעד**.
 91 ומבראר אבוי את טעם החלוק שביניהם: **וזונה נכricht אתנן אסוח**,
 92 בדין רДЕמר – יש ללמד את דין אתנן בגירה שהוא **הזעבה תועבה**/
 93 מעירות, שבשני המקרים נאמרה לשון זו, ובatan נאמר (דברים כג
 94 יט) לא תבאי אתנן זונה וגוי **בזעבה תועבה** אלה, ובריות
 95 נאמר (ויקרא יח בט) **שי כל אשר יעשה מכל הטעבת קאלה**, ויש
 96 ללמדו, **קה** – כשם שלגביו עריות, מדובר בנשים **ך לא הפסי בהו**
 97 **קדושים** – שאין קידושים توفים בהן, אף אתנן זונה, שנאמר עליו
 98 לשון **תועבה**, הוא **כך** – בתאנן של אשה כו **ך לא הפסי בה**
 99 קדושים, והינו בגיה, אבל זונה ישראליות שתופים בה קידושים
 100 אתנן מותר להקרבה. וטהעם לך **שבזונ הבא עליה** – זול זונה
 101 גויה אין זוכה ממשום לא **יחלול ורעד**, כיון **ך לא יחלול ורעד** אמר
 102 **רחמנא**, והאי – והכן הנולד מגואה, לאו ורעה הוא – אינו נחשב
 103 וועו, כי הוא מותיחס אחרי אמו גואה והשאב ורעה שלה, ונמצוא
 104 שהכחן לא חילל את רעה, אבל זונה ישראליות שהבן הנולד ממנה
 105 נחשב **זרע**, בהן הבועל אותה חילל את רעה ולוקה.

משנה

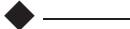
106 במשנתנו יבואר ששותפים פטורים מהפרשת מעשר בהמה, ומזה
 107 קר דנה המשנה באחים שירשו את נכס אביהם, מותי שותפות
 108 פטרת ממעשר בהמה, ומתי אינה פטרת. ומהשנה מביאה נידון
 109 דומה לגבי הדין שישנו במסכת שקלים (פ"א מ"ז) שהנותן מחייב
 110orskirk קנסת קבלון להוציא מטבע קבלון, דהינו Tospat קנהה על
 111 מחיצת השקל, ובשנין בני אדם נתונים יחד שקל שלם, יש אופנים
 112 שצרים להוציא אחד ויש שעריכים להוציא שני קלבוניות,
 113 ואף בהה מבררת המשנה את דין הירושים, מותי הם היבטים בבלון
 114 ומותי אינם חיבים בו.
 115 **האחין והשותפין** – אחיהם שירשו את אביהם, והם שותפים בנכסי,
 116 דינם תלי, באופן **תַּיִבֵּן** **בקלבון** – שאילו יתרו יחד מחייב השקל
 117 יתחייב כל אחד מהם להוציא מטבע קטנה, הרוי והסמן שהם נחשבים
 118 בסתם שותפים, שחייבים בשני קלבוניות, וכיון שכח הרוי הם
 119 **פטוריין** ממעשר בהמה מכל הולדות שיוולדו להם בשותפות. ולהלן
 120 תבואר המשנה באחיה אופן מודובר. אבל באופן **תַּיִבֵּן** **במעשר**
 121 בהמה, והינו בשאיין להם דין של שותפים, ואופן זה יבואר גם כן
 122 בסמור, אם שניים נתונים יחד שקל שלם מהחייב השקל, **פטוריין**
 123 **מן תַּקְלָבּוֹן** – אינם חיבים לתת קבלון נספח. אלא דין כדיין אב
 124 שנון מהחייב השקל עבור שני בניו יחד, שאינו חייב להוציא מטבע
 125 שני קלבון.

מתוך מוחדרות חזק

וְאֶל-כָּלִיךְ לְאַתֵּת֙ן" (שם, כה). וְכֹרֶן תְּבָאֵר֚וּ דִינֵי
 מְצֻחָה זֹה בְּפֶרְקָה ז' מִבְּבָא מִצְיעָא (פז).
 אָמָרוּ: "אֲלֹו אָזְלִין מִזְהַתּוֹתָה: קָעוֹשָׁה בְּמַחְבָּר
 שֶׁהָוָא רְשָׁאֵי לְאַכֵּל וּמָה שָׁאַנוּ רְשָׁאֵי לְאַכֵּל; וְאִם
 אָכְלוּ — הָרִי עַבְרָעַל מָה שָׁנָאָמָר: "וְאֶל-כָּלִיךְ
 כִּדְיַי לְקַחְתֶּם לְבִתְרָךְ לְאַתֵּת֙ן".

הפטיגום: אֲרֵי תְּפָגָר. וּבְפֶרְקָה ז' מִבְּבָא מִצְיעָא (פז).
 אָמָרוּ: "אֲלֹו אָזְלִין מִזְהַתּוֹתָה: קָעוֹשָׁה בְּמַחְבָּר
 לְקַרְקָע (ודוקא) בְּשַׁעַת גָּמָר מֶלֶאָכָה". וּשְׁמַנְאָמָר
 תְּבָאֵרֵנוּ דִינֵי מְצֻחָה זֹה.

המוציא הרס"ח – הָאָזְהָרָה שְׁחַזְבָּר הַשְּׁכִיר
 מִלְקָחָת מְאּוֹכֵל מַעֲבִידָו נוֹסֶף עַל אֲכִילָתוֹ, וְהִיא
 אָמָרוּ יְחִיעָה: "וְאֶכְלָתְךָ עֲנָבִים כְּנֶפֶשׁ שְׁבָעַח

המשר ביאור למס' בכוורת ליום שני עם' ב

36. ואין פטור לךו', ואף הולדות שיוולדו להם אחר כך חייבם במעשר,
 37. כיון שאין היורשים נחשבים שותפים בהם, וחול עליהם חיוב מעשר
 38. בהמה.
 39. הגמורה מביאה את דעת החולק: ורב נחמן אמר, אףלו אם חלקו
 40. את היירושה לפי מספר הגדים ותתיישם שהו בנה, ונטלו גדיים בוגר
 41. גדיים ותתיישם בוגר ותויישם, אין אומרים שהתרבר שוה הוא חלקו
 42. הפנויו משאשה ראשונה לך, כיון שאינו ברירה, אלא אנו מחשבים
 43. זאת כאלו כל אחד קנה מהחווי את החלוק באותם בהמות שבעאו
 44. לרשותו, והרי הם בחלוקים, וכשחזרו והשתתפו דינם כסתם
 45. שותפים, שלאו חל עליהם חיוב מעשר בהמה.
 46. הגמורה מביאה אמוראים נוסכים שנחלקו בחלוקת זו של רב ענן
 47. ורב נחמן: ורב אלעזר אמר, לא שננו דין זה ובמשנתנו, שיורשים
 48. שחזרו והשתתפו נחשבים כשותפים גמורים ופטורים ממעשר בהמה,
 49. אלא באופן שחלקו את היירושה לפי שוויה, דהיינו אפילו אם היה
 50. כולם מאוחורי מין, אך אחד נטל תשעה במעות דילולות בגין עשרה
 51. בהמות קטנות שנטל אחיו, ועשרה קטנות בגין תשעה גדיות.
 52. שהרי ודאי בשעת מיתה זכה כל אחד מהיורשים במספר בהמות
 53. שהוא, ונמצוא שעתה בעת החלוקם כל אחד מהיורשים קנה את חלקו
 54. מאוחרי, ואחר כך כשהחזרו והשתתפו נעשו שותפים גמורים, לפיכך
 55. הבהמות עצם שחלקו בהם פטורים ממעשר בהמה מזין לקחים,
 56. ואילו הולדות שיוולדו להם אחר כך פטורים מדין שותפים, אבל אם
 57. חלקו את היירושה לפי מספר הבהמות שחיי בה, ונטלו תשעה
 58. בגין תשעה ועשרה בהמות בגין עשרה, אוטר, זה חלקו.
 59. הפנויו משאשה ראשונה לך, כיון שיש לה ברירה/
 60. שחיבר חולקו הגינו לו כבר משעת מיתת אביו, ולכך כשהחזרו
 61. והשתתפו הרי זה כמו שהחויזרו את המ丑ב לקדמותו, לתפיסת הבית,
 62. ואינם שותפים, ולפיכך הולדות שינם בשעת חלקה חייבם
 63. במעשר בהמה, משום שאין הולקה נחשבת קניה ואין פטור לךו',
 64. ואילו הולדות שילדו להם אחר כך, כיון שאין היורשים שותפים
 65. בהם, חייבם במעשר בהמה. ורב יוחנן חלק על רב אלעזר ואמר
 66. שאפילו אם חלקו את היירושה בגין תשעה ועשרה בהמות בגין עשרה,
 67. תשעה בהמות שחלקו הפנויו משאשה ראשונה לך, כיון שאין
 68. שהתרבר שוה חלקו הפנויו משאשה ראשונה לך, כיון שאין
 69. ברירה/, אלא כל היורשים שותפים בהם, ולא חל עליהם חיוב מעשר
 70. בהמה.

ד. תִּבְנֵי בְּמַעַשֵּׂר בְּהַמָּה וְפַטּוּרֵין מִן הַקְּלָבָן, כֹּגֵן שְׁלָא חַלְקו בָּזָה
 וּבָזָה – לא בכספים ולא בבהמות, וכיון שהבהמות עדין בתפיסת
 2. הבית אינם נחسبים בשותפים, אלא הנכדים נחسبים בשיכים
 3. לרשota אחת, וחיבם במעשר בהמה. ולגי מוחצתית השקל, נחسبים
 4. באילו אביהם נותן עברו שניים יחד, ופטורים מיחסמת קלבן.
 5. מקשה הגمرا: פש״ילָא – הרי דינים אלו שאמר רבי ריממה פשוטים
 6. הם, ולמה צריך להשלמיים. מתרצת הגمرا: כאמור רוב
 7. האופנים אינם מוחדשים, אמנם האוון שחלקו בבחמה ולא חלקו
 8. בכספים איצטראיבָּא לְיהִי – הוחזר רבי ריממה להשミニינו, שפטורים
 9. משניהם, דסְלָקָא דעַתָּה אַמְּנִיא – לפי שהיה עולה בדעתך לומר
 10. בין דיבור חלקו בבחמה, גַּלְוַה עַתְּתִיְהוּ דְלִמְפָלָג קְרִיְיָו – גילו
 11. דעתם שהם עומדים לחלק את כל היירושה, ואף את הכספים,
 12. ולתנייבו בקְלָבָן, כדי שני בני נינו יהוד מוחצתית השקל,
 13. שככל אשר חביב להוטיף קלבן, קא משמע לנו רבי ריממה שאין הדבר
 14. כן, אלא כל זמן שהירושה בתפיסת הבית, אם נתנו ממנו את מוחצתית
 15. השקל, הם פטורים מיחסמת קלבן, ואף אם כבר חלקו בהמה.
 16. הגמורה מביאה מחלוקת אמוראים לגבי פטור היירושים ממעשר
 17. בהמה: אמר רב ענן, לא שננו – לא נשנה דין זה שהיורשים שחזרו
 18. והשתתפו נחسبים כשותפים גמורים ופטורים ממעשר בהמה, אלא
 19. באופן שדרים בוגר ותויישם בוגר גדיים, שבאופן זה נחשב
 20. והינו גדיים בגין תשעה ותויישם בגין גדיים, שבאופן זה נחשב
 21. כל אחד מהם ב'ולוק' מאוחרי את חיציו, שהרי בשעת היירושה וכלה כל
 22. אחד מזם גם בגדים וגם בתיישים, וכשנintel אחד גדי שלם קנה
 23. מאוחרי את חלקו בגדי, וכשנintel אחד חי תיש שלם, קנה מאוחרי את
 24. חלקו בתיש. וכשהחזרו והשתתפו בהמות אלו, הרי ידים כסתם
 25. שותפים, שהבהמות עצם שהשתתפו בהם פטורים ממעשר מדין
 26. ל'וקה, ולודותיהם פטורים מדין שותפים. אבל אם חלקו את
 27. היירושה לי מספר הגדים ותתיישם שהיורשים שהו בנה, ונטלו גדיים בגין
 28. גדיים ותויישם בגין תויישם, אוטר – יש לומר על חלקו של כל
 29. אחד מהם, שהו חלקו הפנויו משאשה ראשונה לך, כלומר, שעוזם
 30. בהמות שקיבל חולקו, הגינו לו כבר משעת מיתת אביו, כיון שיש
 31. ברירה, והוביר שככל קיבל את אותם בהמות שירש מאביו, ולכן
 32. כשהחזרו והשתתפו הרי זה כמו שהחויזרו את המ丑ב לקדמותו,
 33. לתפיסת הבית, ואין ידים כשותפים, ולפיכך הולדות שינם בשעת
 34. חלקה חיבם במעשר בהמה, משום שאין הולקה נחשבת קניה